

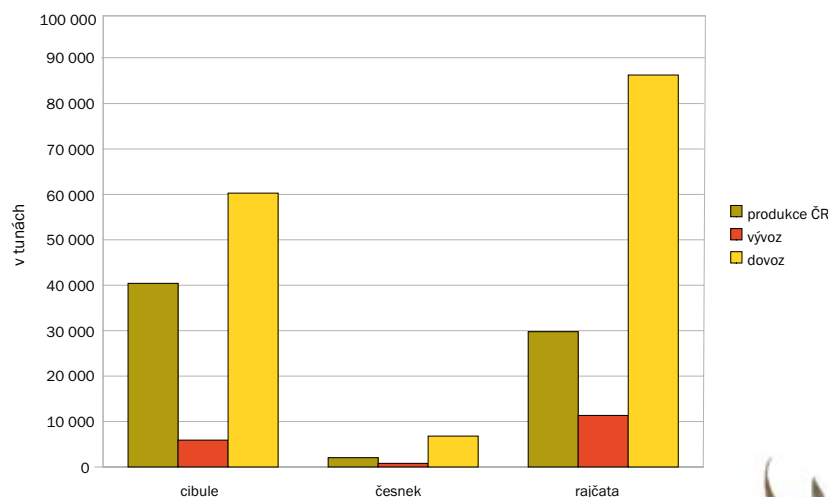
Doplňující informace – další komodity

- V únoru 2009 se do Česka dovezlo 5567 tun rajčat. Skoro dvě třetiny pocházely ze Španělska a více než pětina z Maroka. Na dopravu kilogramu španělských rajčat přitom připadá přibližně půl kilogramu emisí CO₂.
- Ve stejném období k nám přicestovaly víc než čtyři tisíce tun mrkve: 58 % z Nizozemí, 12 % z Belgie. Každá tuna holandské mrkve cestou vyprodukovala přibližně 180 kg CO₂.
- V roce 2007 Česká republika vyvezla 51 tisíc tun jablek a dovezla 71 tisíc tun.
- Másla jsme ve stejném roce vyvezli 9400 tun a dovezli 13 000 tun.

Porovnání celkové produkce, vývozu a dovozu vybraných plodin v roce 2007 (údaje v tunách)

	Produkce ČR	Vývoz	Dovoz
Cibule	40 424	5 903	60 282
Česnek	2 038	791	6 786
Rajčata	29 771	11 349	86 289
Zelenina celkem	282 027	74 621	515 763

Produkce, vývoz a dovoz vybraných plodin v roce 2007

Informace na této straně pocházejí ze zdrojů Ministerstva zemědělství a Českého statistického úřadu.

VELKÁ VÝZVA
www.velkavyzva.cz

Pomozte nám prosadit nový zákon, který závazně stanoví, že Česká republika bude snižovat exhalace skleníkových plynů o 2 % ročně – krok po kroku, rok po roku. Rozhýbe tak investice do moderních zelených řešení, jako jsou místní potraviny, zateplování domů, čistá energie, pohodlná veřejná doprava nebo snadná recyklace.

Pošlete SMS. Po odeslání zprávy ve tvaru PMS VYZVA JMENO PRUJME-NI na telefonní číslo 9030908 přijde českým poslancům email: „Zasadte se prosím o přijetí nového zákona, který závazně stanoví snižování exhalací skleníkových plynů v České republice o 2 % ročně.“

Odeslání SMS stojí 8 Kč (včetně DPH). Získané peníze budou využity k financování provozu systému zaslání SMS výzev. Pro další informace nebo kvůli žádosti o vyřazení z databáze pište na info@velkavyzva.cz. Provoz systému technicky zabezpečuje agmo cz, s. r. o.

OAK
FOUNDATION

Tento informační leták byl vytvořen díky finanční pomoci Evropské komise. Za jeho obsah je výhradně odpovědné Hnutí DUHA – Přátelé Země Česká republika a nelze jej v žádném případě považovat za názor Evropské komise. Leták také podpořily: Oak Foundation v rámci projektu Česká klimatická koalice, Státní fond životního prostředí České republiky a Statutární město Brno.

Hnutí DUHA
Friends of the Earth Czech Republic

A › Bratislavská 31, 602 00 Brno
T › 545 214 431
F › 545 214 429
E › pratele@hnutiduha.cz
www.hnutiduha.cz

Zpracoval Jan Kotěra.
Foto: Wikimedia, archiv Hnutí DUHA
Vydalo Hnutí DUHA, červenec 2009.

Hnutí DUHA s úspěchem prosazuje ekologická řešení, která zajistí zdravé a čisté prostředí pro život každého z nás.

Navrhujeme konkrétní opatření, jež sniží znečištění vzduchu a vody, pomohou omezit množství odpadu, chránit krajinu nebo zbavit potraviny toxických látek. Naše práce zahrnuje jednání s úřady a politiky, návrhy zákonů, kontrolu průmyslových firem, pomoc lidem, rady domácnostem a vzdělávání, výzkum, informování novinářů i spolupráci s obcemi. Hnutí DUHA působí celostátně, v jednotlivých městech a krajích, i na mezinárodní úrovni. Je českým zástupcem Friends of the Earth International, největšího světového sdružení ekologických organizací.

Hnutí DUHA

**Kam
zmizel
český
česnek?**

aneb Proč kupovat místní jídlo

Český česnek býval vyhlášený svou kvalitou a výraznou chutí. Ve zdejších obchodech však na něj narazíme už jen zřídka. Minimálně dva česneky ze tří, které leží na pultech, totiž pocházejí z Číny. Jaká je skutečná cena, kterou za dovoz potravin přes půl světa platíme?

Čerstvé jen na pohled

Skutečně čerstvé potraviny najdeme na tržnicích, kde zemědělci z okolí každý den nabízejí právě sklizené ovoce či zeleninu. Ideální je také nákup potravin takzvaně „ze dvora“, přímo na farmě. Pokud navíc hospodaří ekologicky, máme jistotu, že dostaneme zdravé potraviny bez chemie.

Ovšem čínský česnek se do zdejších obchodů někdy dostane až rok po sklizni. Stejně jako jiné plodiny z dovozu musí být chemicky ošetřeny a cestuje ve speciálních chlazených kontejnerech. Exotické ovoce se například sklízí nezralé a dozrává až cestou, v nepřírodných podmínkách.

Cestování planetě neprospívá

Pokud bychom do cen potravin z dovozu započítali škody způsobené dopravou, těžko by mohly zdejšími produkty konkurovat. S přibývajícím kamiony rostou nové dálnice a ubývá volné krajiny. Lidé podél hlavních tahů trpí nadměrným hlukem. Spalovací motory vypouštějí do ovzduší škodlivé látky.

Počty jsou jednoduché: čím kratší vzdálenost, tím lépe pro lidi i přírodu. Čínský česnek však cestuje lodí do Hamburku a pak kamionem až k nám neuvěřitelných 21 tisíc kilometrů.

Draze zaplacená sleva

Porovnáme-li pouze cenovky, český česnek nás vyjde draž. Jenže každý kuchař potvrdí, že čínských stroužků musí do jídla přidat mnohem víc, protože mají podstatně méně výraznou chuť.

Jak vůbec můžou být potraviny dovezené přes půl planety tak levné? Dělníci na plantážích často pracují v nelidských podmínkách za minimální mzdu. Farmáři nemusejí dodržovat přísné ekologické či sociální zákony běžné v Evropě, výjimkou není používání u nás zakázaných pesticidů. Levný dovoz navíc připravuje o práci české zemědělce a zdejší venkov se postupně vyliďňuje.

Kamionem z Hamburku do Prahy – 630 km
Uhlíková stopa = 0,1 kg CO₂ na 1 kg nákladu

Kamionem do přístavu – asi 500 km
Uhlíková stopa = 0,1 kg CO₂ na 1 kg nákladu

Lodí z Čching-tao do Hamburku – 20 400 km
Uhlíková stopa = 0,8 kg CO₂ na 1 kg nákladu

Česnek mění klima

Dovoz potravin významně přispívá k produkci skleníkových plynů, příčiny globálních změn podnebí. S kilogramem čínského česneku si kupujeme také kilogram oxidu uhličitého.

Pro další příklady nemusíme chodit daleko: pětikilové balení italských jablek v supermarketu za sebou skrývá téměř kilogram oxidu uhličitého. Na každý kilogram kiwi z Nového Zélandu připadá kilogram tohoto skleníkového plynu. Naproti tomu emisní účet českých hrušek nebo třeba švestek, které si koupíme na tržnici od ovocnáře z nedalekého okolí, je zanedbatelný.

Tři kroky k místním potravinám

Žádejte místní potraviny

Všechny potraviny v obchodě musí mít vyznačenou zemi původu. Buďte vybíraví. Jídlo zblízka často leží hned vedle lákavě zabaleného dovozu. Pokud váš obchodník nemá konkrétní české zboží, požádejte ho, ať je objedná. To, co bude na trhu, přece určujeme svým rozhodnutím právě my – zákazníci.

Nakupujte na tržnici

Co nenajdete v supermarketech, mohou mít v malém obchodě za rohem. Čerstvou zeleninu koupíte na nejbližší tržnici. I tam se ale vyplatí zeptat, odkud zboží pochází. České biopotraviny seženete v prodejnách zdravé výživy

Navštivte farmáře nebo bioklub

Najděte si nejbližšího biofarmáře, někteří prodávají své produkty přímo ze dvora. Jejich seznam visí na stránkách www.hnutiduha.cz/bio. Navštivte bioklub ve vašem městě nebo si jej s přáteli založte. Stačí se s farmářem domluvit na pravidelných dodávkách. Budete mít čerstvé potraviny z důvěryhodného zdroje a oproti nákupu v kamenném obchodě ještě ušetříte.

Zajímá vás, kolik skleníkových plynů se skrývá za vaším nákupem? Spočítejte si emise oxidu uhličitého z přepravy zboží na naší uhlíkové kalkulačce: www.hnutiduha.cz/kalkulacka.